

Memo van de gedeputeerde

drs. H.J.A. van Merrienboer
Gedeputeerde Ruimte en Wonen

Onderwerp

Jaarverslag BrabantStad 2018

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u graag informeren over het op 22 mei 2019 door de Stuurgroep vastgestelde jaarverslag BrabantStad 2018.

Met vriendelijke groet,

drs. H.J.A. van Merrienboer

Datum

9 juli 2019

Documentnummer

4552556

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

Van

Telefoon

(073) 681 21 77

Email

hvmmerrienboer@brabant.nl

Bijlage(n)

1

Jaarverslag 2018

* Klik in de cirkels om direct naar het betreffende onderwerp te gaan

Ontmoeten

**Strategie
& Realisatie**

**Lobby &
Public Affairs**

Jaarrekening 2018

BrabantStad

Op 1 maart 2018 is de Stedelijke Agenda BrabantStad 2018 – 2022 vastgesteld. Een stevig document met mooie ambities die de samenwerking voor de komende jaren richting en focus geeft. De agenda is de basis voor een actiegericht netwerk waarin concrete resultaten worden behaald. De agenda bestaat uit 6 summits met de volgende onderwerpen:

- Digitale Stad
- Slimme en Duurzame Mobiliteit
- Cultuur en Sport
- Gezonde en Duurzame Leefomgeving
- Kennis en Onderwijs
- Economisch Vestigingsklimaat

(Veiligheid is niet als summit opgenomen maar is wel een onderwerp dat in BrabantStad hoog op de agenda staat.)

[Download hier de Stedelijke Agenda BrabantStad 2018-2022.](#)

Op basis van de inhoud van de agenda is de organisatie van de samenwerking tegen het licht gehouden en opnieuw vormgegeven. De uitgangspunten van deze Governance zijn

- Ingericht vanuit de inhoud
- Gericht op realisatie
- Uitgaan van integraliteit

Iedere summit kent zijn eigen aansturingsdriehoek:

- Bestuurlijk opdrachtgever (BOG): borgt het bestuurlijk commitment en zorgt voor afstemming met collega-bestuurders.
- Ambtelijk opdrachtgever (AOG) (provincie- of gemeentesecretaris): zorgt voor voldoende uitvoeringskracht
- Summitmanager (ambtelijk opdrachtnemer): verantwoordelijk voor de realisatie van de gehele summit en regie op de onderlinge projecten en het proces.

BrabantStad

Stuurgroep

2018 was het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen. Dit heeft gevolgen gehad voor de samenstelling van de stuurgroep: op de voorzitter na zijn alle leden vervangen.

De stuurgroep bestaat sindsdien uit: Christophe van der Maat (voorzitter, PNB), Boaz Adank (Breda), Monique List (Eindhoven), Gaby van den Waardenburg (Helmond), Jan Hoskam ('s-Hertogenbosch) en Berend de Vries (Tilburg). De stuurgroep formuleert de inhoudelijke kaders, is de linking-pin naar de eigen colleges en stuurt op hoofdlijnen de uitvoering aan. Ieder stuurgroeplid wordt ondersteund door een ambtenaar uit de eigen organisatie. Deze ACB (Ambtelijke Coördinatiegroep BrabantStad) bereidt samen met het programmabureau de vergaderingen en bijeenkomsten voor.

Programmabureau

Bij het programmabureau BrabantStad heeft zich ook in 2018 een aantal personeelwisselingen voorgedaan. De programmadirecteur en de strateeg zijn gestopt. Vanwege de nieuwe governance is ervoor gekozen om naast de programmaleider een strategisch procesmanager aan te stellen. Het is in het netwerk erg belangrijk gebleken om naast strategie ook de processen en de interne communicatie goed te structureren. Daarnaast is de focus op de realisatie van de agenda aanleiding om stevig in te zetten op structuren die de doelen en acties concreet formuleren en de voortgang monitoren. Met de komst van de procesmanager is het programmabureau nog niet op de oude sterkte, maar besloten is eerst de behoefte aan versterking te ervaren alvorens functies in te vullen.

Ontmoeten

BrabantStad

Gezamenlijke ontmoeting

- BrabantStad-dinsdagen
- Open Haardontmoetingen
- Combi-overleg stuurgroep en CdK/Burgemeesters
- BrabantStad-diner
- Summitoverleggen

Ontmoeten en kennisdelen

De BrabantStad-dinsdagen worden 4 keer per jaar georganiseerd. Tijdens deze dinsdagen komen de colleges bij elkaar en is er naast ontmoeten ook ruimte voor inspiratie (externe sprekers), het uitwisselen van kennis, het maken van afspraken voor gezamenlijke lobby en het richting geven aan de summits. De bijeenkomsten worden ingevuld op basis van de behoefte vanuit de inhoud (in de voorbereiding spelen de summitmanagers dan ook een rol) en kunnen derhalve per keer van opzet variëren.

BrabantStad-dinsdag 27 februari:

Dit was de laatste BS-dinsdag van de bestuursperiode voor de steden en daarmee de laatste voor de oude stuurgroep. De Stedelijke Agenda is vastgesteld, na de finale bespreking in de collegevergaderingen die allemaal separaat op het provinciehuis plaatsvonden. Tijdens een feestelijke lunch is de periode afgesloten.

BrabantStad-dinsdag 19 juni:

Dit was de eerste BS-dinsdag van de nieuwe colleges. Ieder college presenteerde zich en schetste de ambities voor de komende periode zoals vastgelegd in de akkoorden. Tilburg was afwezig vanwege constituerend beraad van het nieuwe college, maar middels een skype-verbinding toch in de gelegenheid zich voor te stellen.

BrabantStad-dinsdag 2 oktober:

Deze dinsdag stond in het teken van inhoud en netwerken en vond plaats in Breda. Na een ronde summitoverleggen, waarin vooral de ambities voor de komende tijd met de nieuwe bestuurders werden afgetast, kregen de aanwezigen een rondleiding over BredaPhoto.

BrabantStad-dinsdag 4 december:

Deze dinsdag was gevuld met summitoverleggen vanuit de nieuwe governance. Summitmanagers waren gezamenlijk nauw betrokken geweest bij de voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming. Voor de meeste summits stond het overleg in het teken van afbakenen van de ambities en doelen.

Ontmoeten en kennisdelen

Open Haardontmoetingen:

De B5 burgemeesters en de Commissaris van de Koning komen 5 keer per jaar bijeen. Zij bespreken dan de samenwerking op het gebied van veiligheid en andere lopende zaken, relevant voor het samen optrekken in BrabantStad-verband. In 2018 heeft dit geresulteerd in extra middelen vanuit Den Haag voor de bestrijding van ondermijnende criminaliteit.

Minimaal eenmaal per jaar wordt tijdens de Open Haardontmoeting ruimte ingebouwd voor een overleg met de stuurgroep BrabantStad, om samen richting te geven aan het netwerk en koers te bepalen.

BrabantStad-diner:

Het topmanagement van het Rijk is dit jaar op 29 januari ontvangen in de mooie Kerk aan de Haven in Waalwijk. Er is gesproken over de thema's van de Stedelijke Agenda en over hoe we elkaar blijvend kunnen versterken aan de hand van korte pitches van twee sprekers:

- Jan van Meijl, Sales Manager OV Nederland - VDL Bus & Coach Nederland BV
Over Connected Services voor bussen, toepassingen van Energie Opslag Systemen in 0-emissie bus systemen en de toepassing van autonomie in Openbaar Vervoer voertuigen.

- Elphi Nelissen, hoogleraar Building Sustainability aan de TU/e
Over de Slimme Wijk in Brabant, waarin nieuwe, slimme technologie wordt geïntegreerd tot een duurzame, sociale en aantrekkelijke wijk. De wijk biedt de mogelijkheid om te experimenteren met nieuwe bouwmethoden, energieopwekking en opslag, vervoersconcepten en onderzoek te doen naar veiligheid en gezondheid.

Summitoverleg:

De inhoud van de summits is de basis van de bestuurlijke overleggen. Deze worden voorbereid door de summitmanagers. Zij kwamen op 30 oktober voor het eerst bij elkaar om kennis te maken en om met elkaar te reflecteren op hun rol. De gezamenlijke voorbereiding heeft ook tot doel om de integraliteit van de summits te borgen.

Strategievorming & realisatie

BrabantStad

Gezamenlijke strategievorming en realisatie

- Realisatie Stedelijke Agenda 2018-2022
- Nieuwe onderwerpen signaleren / inspireren
- Signaleren kansen
- Signaleren bedreigingen
- Samenwerking in triple-helix verband
- Aansluiten op bestaande agenda's
- En meer...

Strategie & realisatie

De ambitie van BrabantStad is om onze positie in de top van Europese kennis en innovatieregio's veilig te stellen. Onze strategie zet daarom in op het vergroten van de Aantrekkelijkheid, de Bereikbaarheid en de Concurrentiekracht van de Brabantse stedelijke regio. In de Stedelijke Agenda voor de komende jaren hebben we onze strategie uitgewerkt in 6 thema's (summits) die hierbij aansluiten.

De nieuwe bestuurders hebben met hernieuwde energie ingezet op de realisatie van de Stedelijke Agenda zoals die door de vorige colleges nog is vastgesteld. Om de voortgang zo goed mogelijk te kunnen monitoren wordt ingezet op zo concreet mogelijk geformuleerde ambities en acties. Deze worden vanaf 2019 in jaarplannen geformuleerd en de voortgang wordt dan periodiek gerapporteerd aan de stuurgroep.

De voortgang varieert sterk per summit. Dat heeft te maken met de fase waarin de summit zich bevindt. Op een aantal onderwerpen zoals Mobiliteit en Cultuur wordt al langer in BrabantStad-verband samengewerkt, voor andere onderwerpen is de BrabantStad-samenwerking nieuw zoals Kennis en Onderwijs en Economisch Vestigingsklimaat (voor deze laatste geldt dat op deelgebieden zoals ontwikkeling spoorzone al langer werd samengewerkt op BrabantStad-niveau.

6 – Summits

BrabantStad

**Digitale
Stad**

**Slimme en
Duurzame
Mobiliteit**

**Cultuur en
Sport**

**Gezonde en
Duurzame
Leefomgeving**

**Kennis
en
Onderwijs**

**Economisch
Vestigingsklimaat**

De Stedelijke Agenda 2018-2022

De onderdelen binnen de summits, zoals besproken tijdens de laatste BrabantStad-dinsdag van 2018 (4 december), zijn:

- **Digitale Stad:**
 - Digitale Infrastructuur, Spelregels en projecten als WoonConnect
- **Slimme en Duurzame Mobiliteit:**
 - Intelligente transportsystemen, OV, Fiets, Stedelijke Logistiek
- **Sport en Cultuur:**
 - Sport: Meerjarige Evenementenkalender, Verkenning en Haalbaarheidsonderzoeken
 - Cultuur: Gezamenlijke Cultuurvisie, Afstemmen op groei
- **Gezonde en Duurzame Leefomgeving:**
 - Natuurnetwerk Brabant, 'Het Volgende Landschap', Gezonder Brabant, Energietransitie
- **Kennis en Onderwijs:**
 - Onderwijsvernieuwing, Leven Lang Leren, Inclusieve Samenleving
- **Economisch Vestigingsklimaat:**
 - transformatieprogramma voor binnenstedelijke ontwikkelingsgebieden

Veiligheid is niet in een aparte summit opgenomen, maar er wordt al jaren in BrabantStad-verband gewerkt aan een intensieve, langdurige en integrale aanpak door samenwerking van verschillende partners, zoals het Openbaar Ministerie, de politie, de belastingdienst en het openbaar bestuur.

De Werkagenda BrabantStad

De Werkagenda BrabantStad bestaat als zodanig niet meer. Sommige projecten zijn afgerond, andere worden doorontwikkeld in de Stedelijke Agenda.

WoonConnect/SPARK

Het project WoonConnect/SPARK draait om het digitaliseren van een groot aantal woningen met als doel deze te verduurzamen en levensloopbestendig te maken. Digitalisering van woningen is nu een integraal onderdeel van de summit Digitale Stad.

Zuidlijn

Het project Zuidlijn was gericht op het stimuleren en versnellen van de culturele programmering in de 5 Brabantse Spoorzones. Er zijn diverse evenementen georganiseerd in de steden, zoals E-moves. Dit project is inmiddels afgerond. Urban is een integraal onderdeel van de summit Cultuur en Sport geworden. [Bekijk hier](#) het jaarverslag van Zuidlijn.

BrabantSportStad

Eind 2016 heeft de Stuurgroep ingestemd met het project BrabantSportStad voor de duur van 3 jaar. In deze periode moet de gezamenlijke ambitie en lobby voor een 3-tal toonaangevende evenementen op poten gezet worden. Dit heeft in 2017 geresulteerd in de formulering van de ambitie in de Stedelijk Agenda die in 2018 verder is uitgewerkt.

Steden als schakels binnen het Natuurnetwerk Brabant

Het bod van de B5, “Steden als schakels binnen het Natuurnetwerk Brabant” werkt samen met het Groen Ontwikkelfonds Brabant aan de vergroening van het landschap. Ook dit project heeft een stevige plek in de Stedelijke Agenda gekregen.

De uitvoering van de plannen is in volle gang.

Health-Deal

De partners van BrabantStad hebben met nog zo’n 10 organisaties, waaronder de waterschappen, de Brabantse GGD’s, de Universiteit van Utrecht en Tilburg/Telos en het RIVM een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. E-health is een onderdeel van de summit Gezonde en Duurzame Leefomgeving van de Stedelijke Agenda.

Lobby & public affairs

BrabantStad

REGIONS & CITIES

Lobby en public affairs

- Vorming en realisatie Lobby-agenda (Europa en Den Haag)
- BrabantStad-diner
- Prinsjesdagbijeenkomst
- Brabantontmoeting in Den Haag
- Open Days Brussel
- Brabantontmoeting in Brussel
- Communicatie

Lobby & Public Affairs

Op basis van de Stedelijke Agenda wordt de Europese en Haagse lobby-agenda geactualiseerd. In de tussentijd werken we aan de versteviging van de relaties.

EU en lobby

In 2018 is stevig ingezet op het aanhalen van de banden met Duitsland en Europese partners door o.a. een bezoek van burgemeester Depla van Breda, als afgevaardigde van BrabantStad, aan Stuttgart op 5 april. Doel van het bezoek aan Stuttgart was tweeledig: Enerzijds BrabantStad zichtbaar maken als ambitieuze en innovatieve regio op het gebied van smart & green mobility en anderzijds in Baden-Württemberg partners vinden voor Europese samenwerking binnen het Europese New Mobility Services initiatief.

Op 10 oktober was BrabantStad tijdens de Open Days in Brussel gastheer van een seminar met als thema *Sustainable Urban Mobility in the Smart City. How to make change happen?* De bijeenkomst was een mooi vervolg op de workshop van 2017. Het programma dat BrabantStad neergezet heeft werd gewaardeerd als officieel side-event van de Open Days. Dit geeft aan dat de positie zichtbaarder en sterker wordt.

Als lid van het Europese Stedennetwerk Eurocities was BrabantStad vertegenwoordigd op de bijeenkomsten in Athene en Ljubljana.

In mei bezocht de Commissaris van de Koning München vanwege het interessante mobiliteitsprogramma van de stad waarbij de focus ligt op het bevorderen van milieuvriendelijk transport en het verminderen van het autoverkeer (en dus de CO2 uitstoot). Het zou voor BrabantStad een enorme aanwinst zijn als de stad München deel wil nemen aan ons New Mobility Services (NMS) initiatief. Een Europees partnerschap waar BrabantStad op vraag van DG Move leiding aan geeft.

Lobby & Public Affairs

Haagse lobby

Nu de Stedelijke Agenda een feit is, is op basis van deze inhoud eind 2018 een begin gemaakt aan de actualisatie van de lobby-agenda.

Om onze bloeiende economie te kunnen blijven versterken is er een aantal aandachtsgebieden waar we, samen met het Rijk, aan zullen moeten werken. Zo is daar de uitdaging op het gebied van criminaliteit en ondermijning. Om talent te behouden in de regio is een aantrekkelijke woon- en werkomgeving een randvoorwaarde. Met voldoende voorzieningen en een kwalitatief cultuuraanbod, met oplossingen op het gebied van de energietransitie en klimaatadaptatie en met goede verbindingen (ook digitale) die de bereikbaarheid garanderen. In de Stedelijke Agenda BrabantStad 2018-2022 staan de ambities beschreven waar we de komende jaren aan werken. Daar hebben we de rijksoverheid soms bij nodig.

Er wordt al veel gedaan op het gebied van lobby. De partners werken in verschillende samenstellingen ook al goed met elkaar samen wanneer dat nodig en nuttig is. Het BrabantStad lobbynetwerk werkt uit hoe de BrabantStad-lobby kan toevoegen aan deze reeds bestaande allianties.

In 2018 is er ook al een aantal mooie resultaten bereikt zoals de extra middelen voor de aanpak ondermijning criminaliteit en de [aanpak van infrastructurele knelpunten](#).

Lobby & Public Affairs

BrabantStad is partner in de organisatie van de jaarlijkse **Prinsjesdagborrel** in Den Haag. Een inmiddels bekende bijeenkomst op deze drukke dag. De Brabantse bestuurders en Kamerleden ontmoeten elkaar. Commissaris Wim van de Donk verwoordde in zijn speech de Brabantse eigenheid en het belang van Brabant voor de Nederlandse economie.

Gedurende het gehele jaar werden er Brabant-ontmoetingen georganiseerd in zowel Brussel als Den Haag. Dit zijn bij uitstek netwerkontmoetingen, waarbij bestuurders van BrabantStad inzetten op de beleidslobby en investeren in de samenwerking.

Het **BrabantStad-diner**, de jaarlijkse ontmoeting tussen het topmanagement van het Rijk en de BrabantStad- bestuurders, was ook dit jaar weer een belangrijk lobby-moment voor BrabantStad. Er werden onderwerpen besproken waarbij het Rijk en BrabantStad elkaar versterken.

Jaarrekening 2018

BrabantStad

Jaarrekening 2018

- Organisatiekosten
- Public Affairs & Lobby
- Algemene kosten
- Uitputting Werkbudget BrabantStad

Programmabudget BrabantStad

	2018	2017
Organisatiekosten	42.633,71	47.020,00
Ontmoetingen	26.133,42	26.686,41
Stedelijke agenda	15.945,45	14.625,00
Algemeen	554,84	5.708,59
Public Affairs en Lobby	3.233,40	13.990,92
Open Days	13.733,40	
Doorbelasting naar overige programma's PNB	- 10.500,00	
Algemene kosten	23.820,00	23.820,00
Huur kantoor Brussel	8.000,00	8.000,00
Lidmaatschap Eurocities	15.820,00	15.820,00
Kosten Lobbyisten	110.392,21	115.953,20
Totaal	180.079,32	200.784,12
Per partner	30.013,22	33.464,02

Noot: Zonder doorbelasting van een deel van de kosten van de Open Days naar andere programma's binnen de provincie, bedragen de totale kosten programma BrabantStad 2018 € 190.579,32 9 (2017: € 200.784,12). Dit is een bijdrage per stad van € 31.763,22 (2017: € 33.464,02 per stad)

Uitputting Werkbudget BrabantStad

Naast het programmabudget heeft BrabantStad nog een “reserve” Werkbudget BrabantStad (tot 2015 opgespaard door de 6 partners gezamenlijk), bedoeld als aanjaagbudget om de uitvoering in de summits te stimuleren. In 2018 is € 202.860 besteed aan de volgende projecten uit de Stedelijke agenda: Zuidlijn, Topsport BrabantSport, Digitale Stad en Next Landscape (2017: € 106.785)

Toegekend budget	2016	2017	2018	2019	2020	Totaal
Budget (tlv oude reserve)	150.000	150.000	150.000	150.000	152.223	752.223
Uitgaven 2016	-83.924					-83.924
Overheveling bij jaarrekening 2016	-66.076	66.076				
Saldo begin 2017	0	216.076				
Uitgaven 2017		-106.785				-106.785
Overheveling bij jaarrekening 2017		-109.291	109.291			
Saldo begin 2018		0	259.291			
Uitgaven 2018			-202.860			-202.860
Overheveling bij jaarrekening 2018			-56.431	56.431		
Saldo begin 2019			0	206.431		
Uitgaven / Verplichtingen 2019 (hard)				-75.355		-75.355
Verplichtingen 2019 e.v. (zacht)				-110.000		-110.000
Resterend				21.076	152.223	173.299